

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrških in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 8. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za eno mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ 9.— za eno leto . . . 12.— „ 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Državljska prava duhovnikov.

Zadnja „Soča“ piše: „....smo prišli do sklepa, da zopet prenehamo odgovarjati na vse napade, tako pridemo morda vendar do mirnega narodnega razvitka v deželi.... Z današnjo številko sklepamo polemiko....“

Tako je prav, kajti le žeteti moramo, da bodi konec temu večnemu razburjenju, ki veže vse naše narodne sile na rokah in na nogah.

Sedaj torej, ko se smemo nadejati, da so se nekoliko pomirili duhovi, hočemo tudi mi povedati svoje menenja. Čakali smo navlašč tega trenutka, da nam bodo verjeli na vseh straneh, da govorimo sine ira et studio: da ne govorimo iz bojevitosti ali polemiških namenov, da ne govorimo za boj, ampak le za stvar in za zbistrenje pojmov, torej za — mir. Bistrenje pojmov je jedini naš namen.

O gornjem predmetu se je že toliko govorilo in pisalo v nas v poslednji čas, da res ne vemo, ali bi bilo možno povedati še kaj novega o tem.

Vprašanje o državljanskih pravicah duhovnikov vzbuja, zlasti v nas Slovencih, veliko zanimanje v vsej javnosti. Temu se ni čuditi, ampak obžalovati bi morali, ako ne bi bilo tako. Mi vemo dobro, kolike zasluge si je stekla naša duhovščina za narodni preporod Slovencev in vemo tudi, da tudi dandanes in tudi za bodoče si ni možno misliti krepkega narodnega poleta brez sodelovanja duhovščine. Duhovščina je važno kolo v našem narodnem stroju, brez tega kolesa ne bi se mogel gibati stroj. To ve dobro naš narod, a tudi ogromna večina duhovščine na Primorskem ve in se zaveda, da jej iz dejstva, da je ona važen činitelj v političnem življenju naroda, izhaja tudi dolžnost, da se zanima za javno življenje in da mora v dobah borbe stati na strani naroda! Le na pripoznanju na strani naroda, da mu je duhovščina velika dobrotnica, in na zavedanju svojih dolžnostij do naroda na strani duhovščine, more sloneti ono divno razmerje med duhovščino in narodom, iz kojega izvira brezpogojna udanost ljudstva do svojih pastirjev. Da-li je tako razmerje na

škodo ali dobiček veri sami, o tem naj sodi, komur je dal Bog le mrvico zdravega človeškega razuma.

Ker je torej duhovščina činitelj, kojega ne bi mogli pogrešati v našem javnem življenju, moramo iz te resnice izvajati dosledno, da je v nas vprašanje o državljanskih pravicah duhovnikov ne samostanovsko vprašanje prizadetih gospodov, ampak je eminentno narodno vprašanje. Le tako moremo razumeti, kako da je moglo to vprašanje provzročiti v nas toliko razburjenje.

To vprašanje pa je prišlo v razpravo, ko se je jel proglašati v nas dogma, da moramo vsakega škofa že a priori pripoznati tudi svojim političnim in narodnim voditeljem. Tako tolmačenje je naletelo na toli odločen odpor, kakor gotovo niso pričakovali dotični gospodje. Gorje, ako ne bi bilo tako! Pripoznanje tega dogma značilo bi, da smo vrgli krmilo iz rok in da prepuščamo svojo ladijo pluskajočemu valovju. Ako bode veter ugoden, pride ladija v varno пристanišče, ako pa ne... kaj pa potem?! Ali da govorimo konkretnije: blagor nam, ako nam milost božja podeli same Gogole, Wolfe, Pogačarje, Dobrile, Strossmayerje! Kaj pa, ako bi prišlo tako, da bi bilo vodstvo naroda slovenskega poverjeno samim — Flappom?!

Gospodje, ki hočejo uveljaviti dogma brezpogojne pravice škofov do političnega vodstva, se sklicujejo na razne enciklike in izjave papežev. V kolikor moremo razumeti mi — oprostite, mi smo lajki! — te njih argumente, je tu govor le o pravici škofov do vplivanja na politično življenje. Škofom ni le pravica, ampak celo dolžnost, da posegnejo v javno življenje, kadar se je isto zasukalo tako, da bi utegnile priti v nevarnost koristi svete vere. V takih slučajih — ako je n. pr. uredba šole postala nevarna verskemu čutu — morajo duhovniki, poleg brezpogojne pokorščine v cerkvenih stvareh, verno in pogumno slediti svojemu višjemu pastirju. Ali nikjer ni zapisano, da se mora podrejeni duhovnik — proti svojemu prepričanju — boriti za politične in narodne nazore svojih škofov tudi ob takih vprašanjih, od kojih ni zavisno

bolj ali manj intenzivno versko čustvovanje ljudstva.

Gospodje naj modrujejo kolikor hočejo, ali dejstvo ostane vendar-le dejstvo, da se njih modrovanja topé kakor pomladanski sneg na toplem solncu — ob vsakdanjih dogodkih, v praktičnem življenju, pred uplivom aktualnega političnega vrvenja.

Mi se nečemo spuščati v njih modrovanja, kajti priprosti ljudje smo, lajki smo. Le nekoliko vzgledov hočemo navesti, kakor smo jih pobrali se svojim priprostim razumom iz vsakdanjega, resničnega življenja. Dokazati hočemo, da so tudi v vrstah duhovščine — kakor tudi ni drugače mogoče med izobraženimi ljudmi — različni nazori ob različnih narodnih in političnih vprašanjih. A ob tem dejstvu se razbija vsa modrovanja goriške šole. Taki vzgledi bi bili:

a) Pokojni kanonik in poslanec Klun, poznejši vodja konservativne stranke na Kranjskem in predsednik konservativnega političnega društva, se je bil svojedobno uprl svojemu predpostavljemu škofu.

b) Razlika v menenjih med drom. Mahničem in drom. Scheicherjem o državljanskih pravicah in politični svobodi podrejene duhovščine. Dr. Scheicher piše: „Kdor je dal nasvet, da naj se katoliki, kolikor jih je, proglasijo tolpo v svoji politiki in v posvetnih stvareh popolnoma nesamostojnih in nezanesljivih ljudij, koje mora voditi na vrvi avtoriteta s preventivno cenzuro, ta je, po mojem uverjenju, storil **zločin**, kojega ne more poravnati vse svoje življenje!“ — Tako piše dr. Scheicher; kako piše dr. Mahnič, tega ne treba praviti. A dr. Scheicher je prvak krščanskosocijalne stranke, duhovnik, doktor teologije, profesor cerkvene morale in cerkvenega prava. Po takem vsaj toliko avtoriteta kakor dr. Mahnič. — In ker smo že pri tem, da primerjamo nazore veleč. dra. Mahniča z nazori drugih duhovskih krogov, navedimo še, kar piše o tem predmetu duhovski „Correspondenz-Blatt“: „Sploh, ako bi bilo res, da treba duhovščino nadzorovati v vsem ter jo voditi na vrvi kakor možiceljna, potem bi bili neumestni vsi reki

se kakor škrjanec dviga, kipi in kipi. A žal, da se dogaja prečesto, da se najlepše nade izpremene v prazen — nič. — Kajti včasih nas kaka nepremagljiva moč pahne zopet na zemljo. — Pa ako tudi iz raja pregnani, ostajajo nekaterniki zvesti svojim uzorom — trpé — a ukloniti se ne dajo. In med takšne se štejem i jaz“. Ni še prav izgovoril tega, že se je sklonil pred njo in ji poljuboval roko. Med tem je ji šepetal besedice: „Ali me ljubiš?“ In ona mu je odgovorila tresoč: „Da, ljubim te!“ Črez nekaj časa je ustal in šel poleg nje. Nato mu dejala ona: „Milan, ne zabi, da nisva sama!“ — in res, kmalu je pristopila Zorislava.

Toda ona je bila izkušena. Po rudečih licih Márice in po smehljavu, ki je igral na Milanovih ustnih, je spoznala kmalu, kaj se je zgodilo.

„Nó, čestitam, čestitam“, dejala je smehlaje se in kmalu je primorala Márico, da ji je zaupala sladko skrivnost.

Črez nekoliko časa so se vrnili domov. Ta dan sta Márica in Milan mirno spavala, kajti Milan je sedaj spoznal, da mu misel na Márico ni dala spati sinoči.

(Dalje pride).

PODLISTEK.

Máricina snubača.

Povest. — Spisal O. K. Srčan.
(Dalje).

II.

Molčé je stal Milan drugega dne popoldne pri oknu. Vedel ni, kaj bi počel od dolgega časa. Predpoludne je namreč hodil z očetom po njivah in oče mu jih je razkazoval in ga učil. Popoldne mu je pa rekel, da saj ga ne potrebuje na njivah, ker se je tako odvadil dela. In tako nahajamo Milana pri oknu. Sam pri sebi ugiblje, kam naj bi šel. Toda nikjer se mu ne zdi mikavno. Kar je prišla Zorislava.

„Pojdi, pojdeva k Dolinovicim; Márica me je povabila, naj prideva v gozd šetat“.

Milana je to povabilo zelo vzradostilo. „Kakó ljubezniva je vendar Zorislavina prijateljica“, dejal je sam pri sebi.

Pred hišo je stala Márica. Milanu se je zdelo, da njiju pričakuje. Ko je Márica od daleč spoznala Zorislavo in videla, da stopa poleg nje Milan, obliha jo je rudečica, a hitro se je ohrabrila in jima stopila naproti. Milan jo je pozdravil že od daleč; potem so se napotili vsi trije v gozd.

Tu so se šetali med raznimi pogovori nekaj časa, potem so poséli na obsekan hloh in sicer tako, da je sedel Milan na levi strani Márice, a Zorislava na desni. Kar so začuli zvonke glasove milega slavčka. — Vsi trije so umolkili ter poslušali ljubko petje.

Sedaj je počel Milan pogovor. „Gospodičina, ali ljubite slavčevu petje?“

„Da, in še kako; sploh mi je slavec najljubši izmed vsemi pticij“.

„V tem se pa midva ne strinjava, kajti jaz raje poslušam škrjančevu žvrgolenje. — Zjutraj, ko stopam po polju, začujem škrjančevu petje. Pevec kroži nekaj časa ob zemlji in potem se milo pevaje vzdiguje v kolobarjia v višavo. A ko je že dospel do znatne višine, pa pade kakor kamen zopet na zemljo. In kako krasne, da, divne glasove izvablja iz svojega grla“.

„A jaz se strinjam z vama obema“, rekla je Zorislava, „kajti jaz ljubim, kakor slavčevu, tako tudi škrjančevu petje. — Pogledat pa moram, kje je naš pevec“. To rekši, odšla je v gozd.

Ostala dva sta molčala nekaj časa, potem je rekel Milan: „Pa tudi kakor s škrjancem, tako je tudi z nami. — Glejte, marsikdo ljubi in ljubezen

o soli zemlji, o učitelju zdravilnega sporočila itd. itd. Potem bi imeli na vse zadnje prav Schönerer in tovariši, ko pravijo: Le duhovnika ne voliti, ne dopustiti, da postane upliven. Mi smatramo teškim zločinom proti veri, ako se dandanes označuje duhovnika kakor v državnopravnem pogledu popolnoma nesamostojno bitje, kojemu more in mora le škof vcepljati misli. Kdor srborito vznjaja le tak videz, ta zasluži — batin. Ali naj duhovnik velja nezrelim?...

Kolik propad med nazori duhovnika Mahničja in med nazori duhovnikov, ki pišejo „Correspondenzblatt“? (Zvršetek prih.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 19. junija 1896.

Važna sprememba na cesarskem dvoru.

Dunajski „Vaterland“ poroča, da se Nj. ces. Visokost nadvojvoda Oton v kratkem preseli iz Šopronja na Dunaj. (Nadvojvoda Oton je drugi sin pok. nadvojvode Karla Ludovika, brata cesarjevega in mlajši brat nadvojvode Frana Ferdinanda d'Este. Nadvojvoda Oton je rojen dne 21. aprila 1865. Uredn.) Glasi se namreč, da je odredil Nj. Vel. cesar z ozirom na to, ker je treba imeti še dalje časa obzira na slabo zdravje nadvojvode Frana Ferdinanda, da prevzame nadvojvoda Oton one opravke, koje je vršil pokojni njegov oče, nadvojvoda Karol Ludovik. Razven tega prevzame nadvojvoda Oton deloma tudi one reprezentacije, koje je vršil pokojni prestolonaslednik nadvojvoda Rudolf v imenu Njegovega Veličanstva cesarja. Zaradi tega dobi nadvojvoda Oton razun svojega najvišega dvornika, kneza Montenuova, dodeljena še dva c. in kr. komornika-častnika, izmed katerih bode eden Oger. Nadvojvoda Oton je že povsem razpustil svoj dvor, kajti novi njegov dvor poskrbi Najviši dvor, toliko gledé komore (notranjih dvornikov), kolikor gledé kuhinje in konjev. Vse osebe novega dvora nadvojvode Otona bode izključno podrejeno področju cesarskega dvora. — V kratkem odda nadvojvoda Oton poveljstvo huzarskega polka v Šopronju v druge roke ter prevzame pozneje poveljstvo koje brigade na Dunaju. — Soproga nadvojvode Otona, nadvojvodinja Marija Josipina, preseli se v kratkem s svojimi sinovi, nadvojvodi Karlom in Maksom, na grad Persenbeug, koje posestvo je prevzel Nj. Vel. cesar na Najviši rodbinski zaklad ter je stavil na razpolago nadvojvodi Otonu.

Nekaj reminiscence. Slovenski poslanci v poslanski zbornici na Dunaji izvolili so naslednikom umrlemu delegatu Klunu poslanca — Višnikarja. Za poslednjega so glasovali: Hohenwart, Pfeifer, Povše in — Višnikar. Za dr. Ferjančiča pa: Koblar, Kušar in Ferjančič. Stala sta si torej nasproti moža iz iste stranke in dosedaj somišljenika. Včerajšnji „Narod“ poroča, da so narodni poslanci zlasti zato bili proti Višnikarju, ker ima isti itak že mnogo mandatov v svojih rokah — sosebno je člen odseka za civilni proces, koji odsek zboruje ravno sedaj, hkratu z delegacijami. Ker pa menimo, da tudi posl. Višnikarju ni mogoče biti hkratu na Dunaju in v Budimpešti in mora vsled tega zanemarjati svoje dolžnosti ali tu ali tam, priznati je, da je to pot pravo na narodni strani. Toda posl. Višnikar je hotel postati delegat za vsako ceno, če ne drugače, tudi proti volji svojih somišljenikov. In da je dosegel svoj cilj, šel je po glasove na — nasprotno stran. Mi se nočemo spuščati v označevanje takega postopanja, niti nas ne peče, dali v delegacijah zastopa kranjske poslance Višnikar ali Ferjančič. Ker pa se „Narod“ kaže silno nevoljnega vsled tega dogodka, moramo že osvežiti neko reminiscenco izza izvolitve gosp. Višnikarja državnozborskim poslancem. Mi se nismo mogli ogreti za to kandidaturu in smo celó javno nastopili za protikandidata. To se nam je močno zamerilo z nasprotno strani in čuti smo morali očitjanje: To poteste se pa „pošteno urezali“. Po gori opisanem smemo, sebi v zadoščenje in drugim v pouk, vprašati: Je-li res, da smo se takrat urezali?!

Jezikovna ravnopravnost na sodiščih. Permanentni odsek v zbornici poslancev za civilni

pravdni red je razpravljajal dne 16. t. m. o svojedobnem predlogu poslanca Ferjančiča in tovarišev, zahtevajočem, da se v novi civilnopravdni red uvrsti §., v kojem bi bilo izraženo načelno določilo o jezikovnem vprašanju, in sicer v tem zmislu, da morajo biti jednako pravni vsi deželni jeziki v občejanju se strankami in v reševanju sodnih odlokov. Kakor znano — in vsled česar je navstala precej pikra polemika tudi v slovenskem časopisu — mladočeški poslanci niso hoteli podpisati tega predloga. Rekli so, da njih zakonito zahtevanje za izvedenje jezikovne ravnopravnosti sega veliko dalje nego ta predlog, sosebno pa, da bi se s tem ne rešilo vprašanje notranjega uradnega jezika na Češkem. Slednjič so trdili češki poslanci, da je krivo menenje, izraženo v utemeljevalnem poročilu k Ferjančičevemu predlogu, da je namreč §. 13 starega sodnega postopanja odpravljen po novem civilnopravdnem redu.

V gori omenjeni seji odseka je oporekal posl. Dyk v imenu čeških poslancev domnevanju, da je z rešenjem Ferjančičevega predloga v tem odseku tudi rešeno jezikovno vprašanje samo. Stranka govornikova si pridružuje pravico, — varuj svoje gori označeno načelno stališče —, da o pravem času in na kompetentnem mestu stori potrebne korake za uravnavo jezikovnega vprašanja, ne le na polju pravosodstva, ampak v vseh strokah javne uprave. Minister pravosodja, Gleispach se je izjavil na to v zmislu trditve čeških poslancev, da po novem civilnopravdnem redu ni razveljavljen §. 13 starega sodnega reda, ter da vlada ne nameruje ničesa premniti glede rabe deželnih jezikov.

Temu menenju pridružil se je tudi poročevalec dr. Bärnreither in potem tudi večina odseka. V posebno ilustracijo nemškega pravicoljubja dal je potem posl. Nitsche na zapisnik protest proti zavarovanju češkega poslanca Dyka, povdarivši, da on ne pozna dežel češke krone in da ne pozna nikakega jednakega prava v teh deželah. Slovenski člen odseka, posl. Višnikar, potegnil se je sicer za Ferjančičev predlog, toda pripoznal je zajedno izrečno, da je v utemeljevanju k temu predlogu pravna zmot. Ferjančičev predlog je bil potem odklonjen z vsemi glasovi proti glasu posl. Višnikarja.

Iz vsega tega je razvidno, da je poslanec dr. Ferjančič storil svojo dolžnost, hoté s svojim predlogom zagotoviti za bodočnost ravnopravnost našega jezika na sodiščih; a razvidno je tudi to, da i češki poslanci niso zaslužili toliko napadov se slovenske strani! Najmanje pa se daje izvajati iz postopanja čeških poslancev v tem konkretnem slučaju, da bi isti ne imeli zmisla za jezikovno ravnopravnost.

Delegacije. Avstrijska delegacija je nadaljevala včeraj svoja plenarna posvetovanja. V razpravi o kreditu za okupacijo izjavil je minister Kallay gledé zveze Bosne z Dalmacijo po železnici, da spravi v soglasje bosanske in dalmatinske interese. Minister je povdarjal važnost zveze Bosne s procvitajočim Splitom. Za to zvezo so že napravljene načrti. Minister se je tudi že obrnil do obeh vlad v ta namen, da pride stvar v parlamentariško razpravo. — Delegacija je na to vsprejela okupacijski kredit, redno in izredno potrebščino za vojno mornarico ter proračuna najvišega računišča in skupnega finančnega ministerstva. Tem povodom je zahteval delegat Višnikar, da se vojaško skladišče v Ljubljani premesti na koji drugi kraj. — Prihodnja seja bode jutri.

Pater Stanislav Stojalovski, kojega neusmiljeno preganja poljska zlahta, ker se isti neizprosnobori za demokratiška načela, poslal je listu „Kurjer Lwowski“ dva velezanimiva popravka, iz kojih posnemljemo:

Kar se dostaje pisma dunajskega nuncija, ni res, da ima isto pravno in obvezno moč. Istotako ni res, da so me vzeli na zapisnik. Res pa je, da tudi kanoniški proces, prav tako kakor civilni, zahteva kakor conditio sine qua non za vsako obsodbo, da se izvede preiskava, da se zasliši obtoženec ter da se napravi dokaz pred kompetentnim sodnikom. Ker pa je nuncij v tej stvari nekompetenten sodnik, niti nima posebnega pooblaščenja, in, kar je glavno, ker me niti povabil ni, niti zaslišal; po takem ne more imeti njegovo po listih

objavljeno pismo drugega pomena, nego ga ima navadni članek v časnikih. Jaz sem po rodu Malorus, po narodnosti Poljak, kakor krščanski politik prijatelj ljudstva, in pred vsem, kar je umevno po sebi, Slovan. Očitjanje izdajstva na narodu zavračam, ker ne odgovarja resnici. Ako sem izjavil, da sem nasproti Rusiji opustil izizvalno politiko in bi si želel nekak modus vivendi z isto, potem to ne znači še, da sem postal Rus, pač pa, da ne posnemam onih poljskih patrijotov, ki v Galiciji, kakor za obrambenim zidom pihajo v bojni rog proti Rusiji ali po časnikih mečejo bombe in rakete tja čez rusko mejo, ne da bi pomislili, da morejo le škodovati svojim bratom v Rusiji, narodni stvari pa ničesar koristiti. To znači nadalje, da ozir na blaginjo in bodočnost naroda zahteva, da treba iskati družih [potij] za vspešno rešenje poljskega vprašanja, kakor hitro se vsi pametni ljudje spozrazumejo v tem, da je popolnoma izključeno „obračunjanje Poljske z Rusijo na polju orožja“.

Imbriani proti avstrijski policiji. Slavnoznani iredentistiški duh Imbriani, ki bi utopil vso Avstrijo v žlici vode, — če bi mogel — sprožil je v včerajšnji seji italijanske zbornice poslancev zopet jedno običnih svojih interpelacij, s katerimi je hotel ohladiti svojo jezico, ki jo goji proti Avstriji. Povod tej interpelaciji dalo je dejstvo, da so te dni prišli avstrijski organi na avstrijskih tleh ob furlanski meji nekega Falcona, italijanskega podanika, ker je razgrajal in žalil proklinjanjem Nj. Vel. našega cesarja. Vrli Imbriani zasukal je, po svoji navadi, ves dogodek tendenciozno po svoje, hoté dokazati, kako Avstrija sistematiški proganja in zatira Italijane! No, vrlému tribunu in zastopniku iredente se tudi to pot ni posrečilo dokazati, da so njegova zavijanja gola resnica. O tej tendenciozni interpelaciji pravi službeno poročilo: „(Italijanska komora, seji dne 18.) Minister za zunanje stvari je odgovoril na interpelacijo poslanca Imbrianija gledé na dejstvo, da je avstrijska policija zaprla Italijana Falcona, ker se je le-ta žaljivo izrazil o avstrijskem cesarju.

Imbriani je bil zatrdil, da so prišli Falcona na italijanski zemlji. — Minister je izjavil, da so prišli Falcona na avstrijskih tleh in da so ga avstrijske oblasti izpustile, ker ga je reklamovala italijanska vlada.

Imbriani se je na to pritožil, da v Avstriji zapirajo italijanske državljane zaradi vsem neznatnih vsklikov. (!) Izrekel pa je ministru svoje priznanje na korakih, ki jih je storil v tem slučaju, ker je dosegel povoljni vspeh“.

Vprašali bi v očičled tej interpelaciji iredentovca, ki se vsikdar in povsodi vtika v notranje odnošaje Avstrije: Mar je mislil g. Imbriani, da je Furlanska, ker stanuje v njej neko italijansko narečje govoreče pleme, zaradi tega že „italijanska zemlja“, spadajoča pod žezlo kralja Umberta? Še stojé črno-žolti kolci, do katerih bi smel segati jezik g. Imbrianija, a tostran teh kolcev ni nam treba uvaževati širokoustenja g. Imbrianija in čestitih njegovih tovarišev. — Izvestnih „moralnih in idejalnih“ zvez vrline Imbrianija z ljudmi na tej strani črno-rumenih kolov, teh seveda ne moremo preprečiti mi. To bi mogli in morali storiti drugi činitelji!

Car Nikolaj II. je pred svojim odhodom iz Moskve izdal nastopni manifest:

V dneih našega slavnega kronanja je prebivalstvo prvoprestolnice, združeno s predstavitelji vsega ruskega carstva, podalo našim srcem tolažljivih dokazov oduševljene ljubavi in neomejene udanosti do carskega prestola. Ona čustva, ki so bila od pradavna duševno krepilo našim vzvišenim prednikom, pojavila so se silno na dan narodne svečanosti in bila so nam v ganljivo tolažbo v žalostni nesreči, ki je sredi dne veselja zalotila udeležnike svečanosti. Ta čustva potrdila so pred vso Rusijo, da so zveze nerazrušljive, ki nas vežejo z našim milim in vernim narodom. Milost Najvišega, ki je svetim maziljenjem utisnil pečat našemu visokemu pozivu, podeli nam moči in modrosti, da bodemo vršili svojo nalogo: služiti blaginji naroda.

Zvršetek vojni v Eritreji? Iz Rima poročajo včerajšnjega dne: Kralj Umberto je danes podpisal naredbo, glasom katere odslej ni smatrati več v vojnem stanju ne naselbine Eritreje, ne vojakov, ki se nahajajo tam“.

Na tem koraku more se le čestitati Italiji. Vojna Italije proti Abesiniji ne le ni bila slavna za Italijo, ampak končala je jako žalostno. Ako dosedanje izkušnje niso izučile Italije, kdo zna, kakšnih porazov bi utegnila še doživeti, če bi hotela z glavo porušiti trdo obesinsko skalovje?

Različne vesti.

Sv. maša zadušnica za pok. cesarja Maksimilijana. Včeraj, na obletnico smrti nadvojvode Maksimilijana, Meksike, bila je za pokojnika sv. maša zadušnica v kapeli cesarskega gradu Miramare.

† **Emilija Peck**, rojena Porenta, soproga nj. ekselence predsednika višega deželnega sodišča v Trstu, umrla je minoli torek v Gradcu po dolgi bolezni, previdena s Svetotajstvi za umirajoče. Pokojna ekselence bila je v 57. letu svoje dobe.

O imenovanju monsignora Šterka škofom tržaško-koperskim piše „Naša Sloga“: „S tem je Njegovo Veličanstvo, naš premilostljivi cesar in kralj, sporazumno z njegovo svetostjo, našim očetom papežem, zadovoljil vsem dobro mislečim kristijanom-katolikom naše škofije tržaško-koperske, brez razlike na narodnost. Mi se radujemo na tem imenovanju. Presvetli škof je naše gore list, rojen v Voloskem. On ni nikdar zatajil svojega rodu in jezika, česar ne sme storiti noben pošten človek. Služil je med našim narodom v Lovranu kakor župnik, in opravljal je skozi 12 let službo okrajnega šolskega nadzornika za voloski okraj. Toliko let je bil tudi zastopnik v deželnem zboru; tu se je zavzimal jednako pridnostjo in jednako ljubeznijo za vse prebivalstvo Istre, zagovarjal je vsikdar pravico in želel je, da narod njegov postane enakopraven drugemu v deželi. Tlačene pravice hrvaškega in slovenskega naroda zagovarjal je v italijanskem jeziku, toda niti to ni koristilo pri vladajoči kliki v Istri in njenih zaveznikih. Ista noče pravice za naš narod. Ona hoče pravice samo za-se, in hotela bi, da se naš narod izneveri sam sebi. Šterku kakor zastopniku se je laskala in hvalila ga, vzlic temu pa je leta 1883. izvela proti njemu barbarski čin, ki ga je malone stal življenje. Takrat ga je, že cerkvenega dostojanstvenika, kanonika v Trstu, klika izključila iz zbornice na najjezičniji način. Ali da je ostalo pri tem. Toda ono drenje na deželnozborski galeriji in zunaj po ulicah! To vse je tako delovalo nanj, da je drugzega dne komaj živ došel v Trst in da je okrevljal še le po daljšem času. Klika je dosegla tedaj, kar je hotela doseči z ono grobo demonstracijo, ali v očeh pametnih in poštenih ljudi ni otemnela njegova slava; bil je vedno ljubljen tudi od pravih kristijanov italijanske narodnosti. Bil je priljubljen, kjer-koli je služil; tudi v samem Trstu od poštenih kristijanov-Italijanov, svojedobno kakor koralni vikar, potem kakor kanonik in župnik; a obrnil je na-se pozornost tudi čestitih službenih oseb, duhovskih in posvetnih. Vzlic vsem spletkam, ki so jih pleli nečastiti proti njemu v Trstu, v Poreču, na Dunaju, v Rimu, postal je pred dvema leti škofom krškim. Tudi v škofiji krški si je v tem kratkem času pridobil veliko ljubezen pri vseh vernih. A sedaj ga imamo tu kakor škofa v Trstu! Mi se radujemo na tem. Radujejo se vsi pravi katoliki, vedoči, da je povsodi vestno vršil svoje dolžnosti in da jih bode istotako vršil kakor škof tržaško-koperski. Radujemo se tudi zato, ker so s tem pretrgane vse spletke, ki so se plele proti temu kakega pol leta po poznanih protivnikih naše vere in našega naroda v Poreču, Trstu in na Dunaju. Radujemo se, ker ni obveljala volja židovsko-liberalnih življev, nastopajočih v raznih oblekah. Radujemo se, da je Njegovo Veličanstvo sporazumno se sveto Stolicu in zaslišavši nekoje diocezanske biskupe, in prve svoje svetovalce, imenovalo škofa krškega Andreja Marijo Šterka škofom tržaško-koperskim. Radujemo se in kličemo mu: Dobro nam došel presvetli škof! Na slavo Božjo, na čast Tvojo, in korist in spas vse poverjene Ti čede!

Svečano veroizpovedanje in prisega presvetlega škofa Andreja Marija Šterka. Prej že, nego je izvedelo občinstvo, da je presvetli škof krški imenovan škofom tržaško-koperskim, izreke. je isti svečano veroizpovedanje, to je: molil je člene naše svete katoliške vere ter položil predpisano prisego. Izvršil je ta sveti čin v nadškofijski kapeli v Gorici pred knezom nadškofom, prevzvišenim

Alozijem Zornom. Priči sta bila komornik Njegove svetosti, prečastni g. Vinko Zamlić, župnik na Voloskem, in kanonik stolnega kapitlja goriškega Bensa. Beležnikom pa je bil kancelar škofije goriške, preč. g. Kravanja. Vsi omenjeni podpisali so lastnoročno posebni spis, da se je izvršilo to. Novoimenovani naš škof ter njegov spremljevalec sta bila dva dni gosta Njegove Prevzvišenosti kneza in nadškofa goriškega. Poslednji je pozval na svečani obed več cerkvenih dostojanstvenikov iz Gorice in tudi upravitelja naše škofije, prečastitega kanonika Černeta in prečastitega kanonika Flega.

Važna razsodba. Včeraj se je raznesla po mestu vest, da je najviše kakor kasacijsko sodišče razveljavilo obsodbo izrečeno po porotnem sodišču tržaškem proti Matku Mandiču, uredniku „Naše Sloge“, v znani aféri biskupa Flappa, ter da je popolnoma osvobodilo obsojenega urednika. Najviše sodišče da je storilo ta sklep v tajni seji brez razprave. Kakor se še spominjajo naši čitatelji, bil je urednik gosp. Mandič pred tržaško poroto obsojen na dva meseca zapora, ker je bil prijavil neki namišljeni — sicer pa krasni — pastirski list Ivana Krstnika Flappa. Zaradi tega je tožilo Mandiča državno pravdnništvo. V razpravi je ex-offo branitelj dr. Kramer v briljantnem govoru zastopal menenje, da škofje niso uradne osebe. Temu menenju se je najbrže pridružil tudi najviše sodišče, vsled česar je ta razsodba velike načelne važnosti.

Radi piranskega škandala zaslišan je bil 15. t. m. dež. poslanec Jos. Kompare na c. k. okr. sodišču v Kopru. Zaslišanje je trajalo tri ure in bilo je natančno in podrobno. Justičnemu ministertvu bodi povedano, da v Kopru na c. k. okr. sodišču, ki broji v svojem okrožji do blizo 30.000 Slovencev, nimajo nijednega, ki bi znal pisati slovenski zapiski!

Porotne razprave v Trstu. Kakor smo že sporočili, prične prihodnji ponedeljek novo zasedanje tržaške porote. Obtožena sta zakonska Peter in Marija Persič: Peter Persič umora in goljufije, žena njegova goljufije. Na kratko omenimo tu, da je bil Peter Persič zavdal z arzenikom posestnika Andreja Persiča v Grabovi pri Voloskem in zastrupil tudi brata Andrejevega, Jurija Persiča. Ta dvostruki umor si je nakopal na dušo iz zgolj sebičnosti. Postarni Andrej Persič namreč ni imel lastnih otrok in zato je posinovil Petra (vzel ga je za svojega sina). Nehvaležni Peter Persič je umoril svojega dobrotnika in brata njegovega, da si prisvoji posestvo. S pomočjo svoje žene Marije dal se je Peter Persič res proglasiti dedičem. Ta razprava bode trajala 4 dni, ker je pozvanih 27 svedokov. O teku in izidu razprave sporočimo obširneše.

Koperska parobrodna družba kupila je nedavno parobrod — se razume v Italiji (v Benetkah) — ki pa ni za rabo, ter stoji sedaj v ladjarni, da se popravi z ogromnimi troški. Omenjena družba je pred malo imela sejo in je radi tega parobroda bilo čuti zelo gorkih; naposled je došlo do prepira in do pretepa! Društveniki so najodlične osebe v Kopru, ki povsod nosijo zvonce! Živela kultura! Altroche „baruffe cizotte“!

Tedenska statistika tržaška. V tednu od 7. do 13. t. m. rodilo se je v tržaški občini 91 zakonskih otrok (39 moških in 52 ženskih) ter 21 nezakonskih (12 moških, 9 ženskih). Razven teh bilo je 6 mrtvorojenih. — V isti dobi umrlo je 83 oseb (50 moških, 33 ženskih). Z ozirom na število prebivalstva, računano na 161.886 ljudi, neštevisi vojaštva, pride 26-66 mrličev na vsakih tisoč duš, računši povprečno umrljivost na leto na podlagi števila umrlih prejšnjega tedna. — Zdravniški izkaz navaja med vzroki smrti: 3 sl. óšpic, 1 sl. davice, 13 sl. jetike, 15 sl. vnetja sôpnih organov, 3 sl. kâpi, 2 sl. smrti po naključju itd.

Samomor. Predvčerajšnjem vrgel se je 47letni Niha Zaccarija, stanujoči v III. nadstropju hiše št. 10 ulice Riborgo, raz okno svojega stanovanja na tlak ulice Vitelli. Razbil si je črepijo ter je umrl po nekajkih trenutkih. Sodnijsko-zdravniška komisija dala je truplo samomorilčeve prepeljati v izraelsko mrtvašnico v ulici del Monte. Pokojnik je ostavil 5 nedoraslih otrok. Bržkone ga je tirala beda v smrt. Pred leti je služil v upravi lista „Indipendente“, poslednji čas pa v knjižarni Julius Dase.

Varujte otroka pred — žganjem! O tem je dognana pravda, kako pogubno deluje nezmerno uživanje žganja na ves narod v moralnem in fizičnem pogledu. Kako naravnost uničevalno je žganje za male otroke, to je razvidno iz nastopne vesti, ki jo donša „Branik“: Iz Varjaša javljajo, da so otroci neke Aksentije Ardeljana po naključju došli do žganja in se ga pošteno napili. Roditelji so jih na večer našli pijane in v spanju. No, 5-letna hčerka se ni nikdar več probudila iz spanja, in po vsem telesu pojavile so se črne pege. Iz tega naj si crpijo svarilo vsi stariši.

Služba božja za osvoboditev italijanskih ujetnikov. Minoli četrtek bile so po vseh cerkvah v Rimu posebne molitve v ta namen, da bi Vsemogočni omehčal srcé Menelikovo, da isti vrne ujetje Italijane.

Ogerski magnat — kmetovalec. Te dni je umrl na svojem posestvu poleg mesteca Garden Grew (Severna Amerika) nekdanji grof in ogerski magnat Ladislav Zichy, 66 let star. Zichy je leta 1870. gmotno popolnoma propadel in se izselil v Ameriko. Tam si je kupil nekoliko zemljišča v državi Jowa. Bil je marljiv kmetovalec. Ker se je bila prva njegova žena, rojena grofinja Ernestina Széchényi, še predno se je izselil, ločila od njega sodnijskim potom, oženil se je v Ameriki v drugič. Žena mu je bila hči preprostega posestnika domačina ime ji je bilo Marija Knapp. Ta soproga mu je povila šest hčerâ; nekdanji magnat je živel srečno in zadovoljno v novem svetu. — V prvem svojem zakonu imel je jedno hčer in dva sina, koji své ne pripoznavajo svojih sestic Ameriki. Ti otroci iz prvega zakona so: grofica Irma ter grofa Andrej in Karol Zichy.

Srbkinja carju Nikolaju. Srbska dobrotelica gospa Stangla Petrovića poklonila je caru Nikolaju II. povodom kronanja lep dar. Nabavila je s Kosovega polja starinsk leseni križ z jako lepimi rezbarijami. Na križu so jako umetno urezani apostoli. Že na sebi je to krasno starinsko delo. Ona je dala ukovati križ v srebro po jednom beligradskih mojstrov. Križ je bil posvečen v saborni cerkvi in izročen ruskemu poslaniku, da ga pokloni ruskemu aariu. Dar je lep, ker je velike umetniške vrednosti in tudi zgodovinsko znameniten.

Iz Stare Srbije. Iz Skoplja, glavnega mesta vijaleta kosovskega, pojavila se je nekega dne nad artilerijsko kasarno zastava slovanskim napisom: „Ustanite Slovani, čas svobode je napočil!“ Turška policija je dooznala, da se pripravlja zarota v jednom zavodu, kojega vzdržava srbska država ter da je bila ona zastava napravljena na srbskem konsulatu. Turška policija je udrila v srbski zavod ter je zaprla mnoge. Med ostalimi tudi profesorja gimnazija Simona Popovića in učitelja Kočo Minića. Zaplenila je tudi več pisalnih miz. O stvari se vrši preiskava. Tako čitamo v „Obzoru“.

Kraljica Taitù — prijateljica italijanskega petja. Nedavno smo sporočili, da ima soproga Menelikova na svojem dvoru nekega italijanskega ujetega vojaka, s katerim ravna jo jako dobro, ker ima jako lep glas in mora zatorej kraljici Taitù prepevati italijanske pesni. Sedaj pa se je dooznalo, da je te „pevec“ italijanski poročnik topništva Scala, ki je padel Abesincem v roke v bitki pri Aba Aladži. Poročnik Scala je namreč te dni pisal svojim sorodnikom v Rim. V pismu navaja, da je osebni ujetnik kraljice Taitù, hvali, kako dobro ravna jo žujim, opisuje dragocena darila, katere je že dobil, a h koncu izraža svoje hrepenenje po domovini.

V — močvirju. Včeraj se je pričela pred porotnim sodiščem dunajskim razprava, ki nam kaže, kako grozno so po velikih mestih pokvarjeni izvestni „boljši sloji“ ljudstva. Junak in junakinja sta v tem močvirju zakonska Edvard in Elizabeta Tuschl (menda Žida.) Le-ta sta imela na Dunaju svoj „salon“, v kojem so se dogajale stvari, o katerih ni govoriti v javnih listih. Le to bodi povedano, da so zahajali tja ljudje iz „boljših“ hiš, možki in ženske, oženjeni in omožene, samci in samice. Da, celo šolsko deco so zvaljali tja. Dosti je, ako povemo, da je med obtoženci tudi jeden oženjen polkovnik in da je med 21 pričami 17 ženskih. Ko so prišle te grozne stvari na dan, polastilo se je razburjenje vsega poštenega prebivalstva in Bog ve, v kolikih družinah je bila in bode vsled te razprave uničena rodbinska sreča!

Bosenski mramor. Minolega leta našel je posestnik Dolžan pri Koševi, blizu Sarajeva, plast pristinega mramorja. O tej najdbi, pravi Sarajevski „Bošnjak“, se je doslej jako malo govorilo po časopisih. Mramor je rdečkaste barve, prepleten belimi žilicami. Ima potrebno čvrstost in lep sijaj. Vsled svoje trdnosti more kljubovati dežju, snegu in sploh vremenu. Take vrste mramor nahaja se, kolikor je znano doslej, samo v okolici Verone v Italiji. Sarajevski mramor pa bode mogel tekmovali z veroneškim toliko glede svoje kakovosti, kolikor tudi gledé na množino. Iz tega mramorja so že izklesali nekoliko jako lepih tri metre visokih stebrov. Strokovnjaki smatrajo ta mramor izvrstnim.

Avtomatiška restavracija. Na obrtni razstavi v Berlinu bilo je videti takozvano „avtomatiško restavracijo“. V tej zgradbi bilo je prostora za okoli 2000 oseb. V tej restavraciji bili so postreščeki in natakarji povsem nepotrebni. Okoli kuhinje bilo je vsporejenih 20 avtomatov za topla jela, ki so jih izdajali avtomatje, čim se je vrglo v nje za to ali ono jed določen denar (25 pfenigov do 1 marke). Vsaka jed bila je na električno razgreti plošči in se je tako vzdrževala dalje časa topla in tečna. I v kuhinji pripravljale so se vse jedi pomočjo elektrike. Pivo in vino se je baš tako točilo le iz avtomatičnih pip. Najzanimivejša stvar v tej „avtomatični restavraciji“ pa je bila glasba 14 mōž, ki je od jutra do večera svirala najpriljubljenejšo skladbo. Ubogi godci! bi si mislil človek. Toča tudi ta glasba, z nje kapelnikom vred, ni bila drugo, nego — avtomati v naravni človeški podobi. I te avtomate gibala je elektrika.

Konjako kopito. Sedemletni Cirilj Kralj, kmetov sin, vodil je predvčerajšnjem v Trebčah kobilo na pašo. Žival se je nekaj razburila in brcnila zadnjima nogama. Kopito zadelo je ubozega fantiča tako silo, da mu je razbilo nos, t. j. ne le mesnati del, ampak kost. Dečka so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Koledar. Danes (20.): Silverij, papež; Florentina, devica. — Jutri (21.): IV. pobinkoština nedelja. Alojzij, spoznavalec. — V ponedeljek (22.): Pavlin, škof; Abacij, mučenec. — Solnce izide ob 4. uri 17 min., zatoni ob 7. uri 46 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 20 stop., ob 2. pop. 25.3 stop. C.

Je-li vse „prastarina“?

(Dalje)

No v dotiko z Nemci prišli so Ruski uže mnogo prej. To nam dokazuje n. pr. dogovorna gramota kneza smolenskega Mstislava z Rigoj i Gotskim bregom (Gothland) po smrti riškega episkopa Albrehta v 1229 l. ali gramota Polockega episkopa Jakoba k „riškemu prostu i riškim ratmanam“ v 1300 l., ali gramota, ki jo je dal Vel. Kn. Andrej Aleksandrovič Hanzejskomu sojuzu (Bund der Hansestädte) l. 1301.

Vpliv nemščine na Jugoslovane mogel je mej drugim imeti mesto vsled mnogih vojsk proti Turkom prejšnje veke, kakor tudi naselbine v Vojenej Granici, kjer srečavamo toliko nemških imen tudi zdaj v potomkih častnikov in vojakov nemškega rodu, sicer uže pohrvačenih. Starobolgarska literatura bila je cerkvena in oddeljšati jo od staroslavjanske v Rusiji in drugod nemamo povoda; nova bolgarska literatura pa je uže zato morala podpasti pod nemški vpliv, ker se je vsa inteligenca bolgarska večinoma izobraževala v Germaniji.

Kaj pa se more reči o Čehih? Ali Praga ni jedno iz prvih nemških učilišč? Ali so Čehi tako davno nehali tiskati svoje knjige v švabahske azbuki? I zdaj gotovo lahko najdete na češkem na zaprašenih policah in v starih omarah cele kopice molitvenih knjig, natisnjenih nemško azbukoj. Ako so Čehi imeli celo azbukonemško, to ali se more dvomiti o vplivu nemščine na češki jezik?

Seveda, daleč sem od misli, da je nemščina mogla imeti na druge slavjanske jezike, izključujé lužiško-srbski, tako gromadno in v nameček tako gibeljno vplivanje, kakor za nas Slovence. Mi smo bili od nekdaj obkoljeni. od nekdaj zavisni od Nemcev, in ako smo ostali šče celi in živi, da si skrčeni in skrajšani do minimuma, to moremo to poštovati za posebno blagodat božjo, za katero se imamo seveda najprej zahvaliti našemu duhovenstvu, ki

je bilo v prejšnje čase do cela narodno in do cela narodne, prisne kmeške krvi. Žal, da so ti časi minuli!! Nadejamo se, da rano ali pozno pride reakcija; ako pa ne pride — propali smo!

Kje, povedite mi radi Hrista razpetega, nemškega vpliva ni? Kje si Nemec gnezda ne vije? Kje se ne vidi v našem življenji vpliva naroda, ki je zamučil našega prosvetitelja sv. Metoda, ki je izgnal, zakovavši v verige, njegove učence Gorazda, Nauma, Savo in drugih?

Naša nesreča, naša pogibelj je, da tega vpliva uže ne spoznavamo, ne čutimo, kakor ga spoznavajo in čute drugi naši slavjanski bratje. Nemški upliv razlil se je kakor povodenj črez slovensko zemljo in mi stojimo v barji, iz katerega si pomoči ne moremo, ker ne hočemo. Ako tu pa tam zaplapolá slavjanski duh na tem barji, to ima uže velika večina ta vzplamenček ne za ogenj spasenja, ne za ogenj, h kateremu se imamo stremiti, da najdemo pravo pot, ki nas izvede iz grezi, nego za ponočno luč, za „bluždujščij ogonjek“, (divji ogenj) ali „irlicht“, kakor mu pravé Nemci. Kdor pokazuje na Slavjanstvo, na kulturno jediničenje z našimi brati, ta je jednim fantast ali premo norec, drugim pa zločinec, ki stresa stolpe države in katerega je zato treba streti z lica zemlje kakoršnim si bodi sredstvom, naj bode šče tako gnusno in bezpravstveno. Ali nismo zašli daleč, ko n. pr. prvi slovenski dnevnik javno tvrdi, da slovensko „občinstvo“ ne mara slavjanskih igrokazov in oper, da ne čita prevodov iz ruske literature, da mu vse to ni po „ukusu“ (!!), nego da zahteva nemške in francoske „prestave“. (Od Nemcev je bržkone vzeta ona sistematičnost in logičnost, od Francozov pa ona najfinjša „politesse“, ki je karakteristikon teh „razumnikov“.)

(Zvršetek pride.)

Najnovejše vesti.

Dunaj 19. Današnja „Wiener Ztg.“ javlja: Ministerski predsednik imenoval je koncipista Mihajla Pertota policijskim komisarjem v Trstu.

Budimpešta 19. Nj. Vel. cesar obiskal je včeraj razstavo.

Pariz 18. (Zbornica poslancev.) Vojni minister Billot je predložil zakonski načrt gledé presnove poveljstva vojske. — Komora je zatem razpravljala o zakonskem načrtu, ki proglašá Madagaskar francosko naselbino.

Atene 18. V pokrajinah Kisamo in Kidonija (Armenija) so baje provzročili kristijani novo klanje in so tudi požigali. Turški vojaki in uporniki stojé si v utrjenih taborih nasproti. Turško brodogje strogo straži obrežje Krete in ne dopušča, da pobegnejo ženske in otroci. — Položenje kristijanov je zelo kritično, ker nedostaja živeža in streljiva.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6.58—6.60 Pšenica za juni 1896 6.45 do 6.46 — „ — „ Oves za jesen 5.43—5.45 Ri za jesen 5.52—5.53 Koroza za juli-avgust 4.00—4.01 — „ juni 1896 3.99—4. — „ nova f. 3.95—4.10.

Pšenica. nova od 78 kil. f. 6.0—6.85 od 79 kil. f. 6.95—6.95. od 80 kil. f. 6.80—6.90 o. 81. kil. f. 6.90—7. — „ od 82 kil. for. 6.85 — „ 6.95 Jedmon — „ — „ prosa 6.10—6.40.

Pšenica: Trg nespremenjen, povprašanje omejeno. Prodaja 20.000 met. stot. Vreme: lepo.

Praga. Neračunirani sladkor for. 18.65, oktober-december 18.60.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst a carino vred odpošiljatelj pravej f. 35. — „ Concase 37.50—38. Četvorni 37.75—38. V glavah (sadih) 39.49—50 Havre. Kava Santos good average za juni 70. — za oktober 68.25 Mlačno.

Hamburg. Santos good average za juli 58. — za september 56.25 za december 54.25 mlačno.

Dunajska borza 19. junija 1896.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.45	101.30
„ „ v srebru	101.45	101.35
Avstrijska renta v zlatu	122.80	122.85
„ „ v kronah	101.75	101.90
Kreditne akcije	348.80	350.25
London 10 Lst.	119.90	119.90
Napoleoni	9.52 1/2	9.52
20 mark	11.75	11.75
100 italj. lir	44.55	44.55

Wessel Alojzija, ulica Barr. vecchia hšt. 2, ima dobro založeno prodajalnice moke, sladkorja, riža, vlitkov domačih in tujih, mila, kislov, olja itd. na drobno in debelo, po jako zmernih cenah. Vsprejema tudi naročila z dežele ter jih izvršuje solidno.

Pekarija in sladčičarna

ulica Stadion, 20.

Trikrat na dan svež (frišen kruh. — Prevzema domači kruh v peko. Raznaša se kruh po stanovah, krčmah in gostilnah, oddajalci dobe odbitek. Moke navadne in fine na debelo in na drobno. Raznovrstne sladčice ukusne in po ceni, biskote

Hiše

na prodaj ali v najem za gostilno ali polletno stanovanje, v Ajdovščini pri A. Casagrande.

ANTON ZIGOJ

brivec v Trstu, ulica Stadion št. 1 (v hiši g. F. Žitka) se priporoča najlepše slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk. Ima na razpolago vsakovrstne vonjave.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori). Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če počé v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omot za ozdravljanje, stoji 50 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.

Najboljšo in najcenejo osvežujočo pijačo nudijo svetovnoznani

peneči

LIMONOVİ BONBONI

Izdelovanje orijentaliskih cukrovin

A. Maršner - v Pragi,

Kral. Vinohrady „Plzenka.“

— Varovati se je ponarejevanj! —

Dr. Rose balzam

za želodec iz lekarne

B. FRAGNERJA V PRAGI.

je že več kakor 80 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in mlo odvajajočega učinka.

Varilo! Vsi deli anbalaze

imajo zraven stoječo postavno depoponovano varstveno znamko.

GLAVNA ZALOGA

Lekarna B. FRAGNERJA pri „črnem orlu“

Praga, na Mali Strani, ogelj Spornerejeve ulice.

Velika steklenica 1 gl., mala 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak flon.

Zaloga v avstro-ogerskih lekarnah.

Richterjev

LINIMENT S SIDROM

je dobro domače sredstvo.

Dobiva se po vseh lekarnah.

